

Előszó

1996-ban dr. Matolcsi Lajos azzal a céllal indította el a Bihari Diéta sorozatot, hogy legyen egy olyan tudományos-ismeretterjesztő konferencia, amely Biharral, a bihari tájjal, az itt élő emberekkel foglalkozik és különböző tudományágak kutatási eredményei alapján kerülnek bemutatásra mindezek a kérdéskörök.

Az alapító által megálmodott rendezvény immár VII. ülészakát rendezte 2009 novemberében. A folytonosságot, értékteremtést mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a szervezők személye változott, de a kitűzött célok nem.

2007-től a Bihari Múzeum és civil szervezeti, valamint a Parola Közhasznú Egyesület látja el a szervezői feladatokat, karöltve más civil szervezetekkel, illetve a Diétához teljes háttérrel biztosító Berettyóújfalu Város Önkormányzatával. Berettyóújfalu – a nehéz gazdasági helyzet ellenére is – támogatja a kétévente megrendezésre kerülő ülészakákat, biztosítva ezzel azt, hogy a saját lakóhelyük, környezetük után érdeklődő bihariak, valamint a vidék iránt érdeklődők szakemberektől hallják és olvassák a legújabb, legfrissebb kutatási eredményeket.

Az évek során számos elv mentén szerveződtek a konferenciák, amelyek sokszínűséget biztosítottak a rendezvények számára. A VI. ülészaktól kezdve a szervezők arra törekedtek, hogy tematikát adjanak az aktuális Diétának, amely egy adott témát jár körbe az országos jelentőségű kérdésektől kezdve, egészen az esemény, események Biharban jelentkező vonatkozásaiig. A módszerváltást azért eszközölték a szervezők, hogy ne csak a szűkebben vett pátria szemlélete jelenjen meg az érdeklődő számára, hanem nagyobb, messzebbre mutató kontextusba is be lehessen illeszteni az adott eseménysorozatot. Az első évek átfogó, több témát érintő ülészakjai, melyeken a különböző diszciplínák legjelesebb képviselői foglalták össze mindazt, amit Biharról mindaddig tudni lehetett, elindult egy valódi műhelymunka, mely által újabb és újabb témák legavatottabb kutatói számolhatnak be a legújabb ismeretekről.

Ennek kapcsán született az a döntés, hogy 2007-ben az első magyar miniszterelnök, gróf Batthyány Lajos, születésének 200. évfordulója és az 1848/49-es forradalom és szabadságharc témaköre adja a VI. Bihari Diéta előadásainak vezérfonalát.

A 2007. november 5-én megtartott ülészakon dr. Fleisz János, dr. Miru György, dr. Veliky János, dr. Velkey Ferenc és Petró Leonárd előadásai által lett megidézve '48 szellemisége, Batthyány Lajos személyisége, a közgondol-

adás új formái, illetve Tisza Lajos adminisztrátor szerepe Bihar közéletében.

A 2009-ig eltelt két évben a szervezők keresték azokat a kérdéseket, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot egy új konferencia keretei között. Az aktuális apropót egy készülő monográfia – Berettyóújfalu új monográfiája – nyújtotta, és az ezzel kapcsolatban megindult kutatási munkálatok szolgáltatták azt a biztos tudományos alapot, amely egy magas szintű tudományos ülés megtartására adott lehetőséget.

A 2009. november 25-én tartott VII. Bihari Diéta ezért előtanulmányokat mutatott be a készülő monográfia kapcsán. Az 1981-ben elkészített Berettyóújfalu története a korszellem miatt csak kis mértékben foglalkozott a két világháború közötti időszakokkal, illetve olyan aspektusokkal, amelyek a mai történettudományban fontos szerepet töltenek be.

Az előadások többek között a bihari nemességgel, a nemzetőrséggel, a város irodalom- és sajtótörténetével, illetve az 1956-os eseményekkel foglalkoztak. Az új kutatási eredmények által nagy valószínűséggel árnyaltabbá lehet tenni azt a képet, amely az emberek emlékezetében él Berettyóújfaluról.

A Bihari Múzeum munkatársainak és a közreműködő civil szervezeteknek a jövőben is az a célja, hogy a Bihari Diéta sorozat megmaradjon értékőrző és értékteremtő kulturális, tudományos fórumnak, amely teljes mértékben szűkebb hazánk, régióink, településeink megismerését segíti elő, illetve megjelenést biztosít azoknak kutatóknak, szakembereknek, akik számára Bihar múltja szolgáltatja a fő kutatási területet.

A szerkesztők